

**Wyrok Sądu Najwyższego
z dnia 25 października 1932 r.
sygn. akt III Rw 1194/32**

- 1) Pominięcie dowodu z wysłuchania stron nie przesądza o wadliwości postępowania, jako że jest to jedynie środek pomocniczy.**
- 2) Nie mogą zostać przytoczone w ramach rewizji fakty, których nie przywołano uprzednio w ramach postępowania apelacyjnego.**
- 3) Zeznania świadka, które nie mogą mieć wpływu na rozstrzygnięcie w sprawie mogą zostać pominięte przez sąd.**

Sąd Najwyższy jako sąd rewizyjny
pod przewodnictwem sędziego Sądu Najwyższego dr. Bresiewicza,
a w obecności sędziów: Sądu Najwyższego Grabowskiego i Dobruckiego jako sędziów,
w sporze Zofii z Chorążych Bobkowej w Krzeszowicach, powódki, działającej przez
adwokata dr. Ludwika Wasilkowskiego w Krakowie,
przeciw dr. Franciszkowi Bobekowi, referendarzowi Polskich Kolei Państwowych przy
Ministerstwie Komunikacji, Wydział traktatowy w Warszawie, pozwanemu,
działającemu przez adwokata dr. Hermana Horowitza w Krakowie,
o rozdział od stołu i łoża i o płacenie datków na utrzymanie,
wskutek rewizji pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie, jako sądu
odwoławczego z dnia 23 lutego 1932 r., sygn. akt II Bc 1433/31, którym ten sąd wskutek
odwołania pozwanego zatwierdził wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 24
września 1931 r., sygn. akt I Cg Jd 2198/30,
po wysłuchaniu wniosku prokuratora Sądu Najwyższego Staszewskiego,
na posiedzeniu niejawnym postanowił:

rewizji nie uwzględnić i orzec obowiązek pozwanego zapłacenia powódce kosztów
przewodu rewizyjnego w kwocie 60,85 zł do dni czternastu, pod zagrożeniem
przymusowego ściągnięcia.

Uzasadnienie

Rewizja, oparta na przyczynach z § 503 pkt 2, 3 i 4 k.p.c.¹, jest bezzasadna.

Przyczyny zaskarżenia z § 503 pkt 3 k.p.c. w rewizji wcale nie wywiedziono,
gdyż nie wskazano przesłanek faktycznych wyroku, które są rzekomo sprzeczne ze
stanem akt; tę więc przyczynę rewizyjną Sąd Najwyższy pomija.

¹ Austriacka ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych
(Procedura cywilna), Dz.U.P. 1895 poz. 113.

Wadliwości przewodu odwoławczego w rozumieniu § 503 pkt 2 k.p.c. dopatruje się rewizja w nieuwzględnieniu przez Sąd odwoławczy podniesionego w odwołaniu zarzutu niedokładności postępowania procesowego, mającego polegać w pominięciu dowodów ze świadków Katarzyny Leszczyńskiej i Heleny Ziąbek, oraz z wysłuchania stron na przytoczone w rewizji tezy dowodowe, mające wykazać, że winę w rozdziale małżeństwa od stołu i łoża ponosi obok pozwanego także powódka.

W odwołaniu zarzucił pozwany istotną wadliwość przewodu w nieprzesłuchaniu świadka Katarzyny Leszczyńskiej na zupełnie inną tezę dowodową, aniżeli ta, na którą według wyводу przyczyny rewizyjnej z § 503 pkt 2 k.p.c. świadka tego przesłuchać należało, a wobec tego przedstawia się wywód tej przyczyny rewizyjnej w tym kierunku jako niedopuszczalna w przewodzie rewizyjnym według § 504 ust. 2 k.p.c. nowość.

Z tych samych powodów stanowi niedopuszczalną w przewodzie rewizyjnym nowość zarzut, że nie przesłuchano świadka Heleny Ziąbek na okoliczności, że powódka flirtowała z mężem tegoż świadka i z innymi mężczyznami, że z tego powodu czynione jej były jako nauczycielce zarzuty przed Okręgowa Rady szkolną a pozwany z tego powodu mimo, że przedtem był stale wyrozumiały stał się rozgoryczonym i stale zdenerwowanym. Wadliwości przewodu procesowego I instancji w nieprzesłuchaniu świadka Ziąbkowej na powyższe okoliczności pozwany w apelacji nie wytknął, więc nie może tego czynić w przewodzie rewizyjnym (§ 504 ust. 2 k.p.c.) Nie uzasadnia natomiast wadliwości przewodu rewizyjnego z § 503 pkt 2 k.p.c. nieprzesłuchanie świadka Heleny Ziąbek na twierdzenie pozwanego, że powódka lubiła się zabawiać z obcymi mężczyznami, gdyż prawdziwość czy nieprawdziwość tego twierdzenia nie może mieć żadnego znaczenia dla orzeczenia o winie czy to pozwanego czy to powódki w rozdziale małżeństwa stołu i łoża; słusznie więc sądy po myśli § 275 ust. 1 k.p.c. pominęły ofiarowany na to twierdzenie pozwanego dowód z tego świadka.

Na podstawie zeznań całego licznego szeregu przesłuchanych świadków, listu pozwanego do powódki nabrały sądy po myśli § 272 k.p.c., przy troskliwej a swobodnej ocenie całokształtu rozprawy, przekonanie o prawdziwości czy nieprawdziwości twierdzeń faktycznych, miarodajnych dla rozstrzygnięcia sporu, - a wobec tego pominięcie dowodu z wysłuchanie stron, który jest dowodem posiłkowym, dopuszczalnym według § 371 ust. 2 k.p.c., tylko w braku innych środków dowodowych, nie uzasadnia zarzutu wadliwości postępowania.

Ocena prawna zaskarżonego wyroku jest trafna, i w pobudkach zaskarżonego wyroku tak obszernie i wyczerpująco uzasadniona, że Sąd Najwyższy do tych pobudek by się nie powtarzać - wnoszącego rewizję odsyła.

Pozwany nie zaskarża orzeczenia o dozwoleniu rozdziału małżeństwa od stołu i łoża z jego winy, więc zbędne jest rozpatrywanie wywodów rewizji, zwracających się przeciw ocenie prawnej sądu odwoławczego o winie pozwanego w rozdziale małżeństwa.

O ile zaś pozwany żąda zmiany wyroku w ten tylko sposób, by orzeczono rozdział od stołu i łoża także z winy powódki, to wywody mylnej oceny prawnej w tym

przedmiocie są chybione, skoro sądy nie ustaliły żadnego zgoła momentu faktycznego, który by mógł dać podstawę do orzeczenia winy w rozdziale także po stronie powódki, a podstawą zarzutu błędu prawnego z § 503 pkt 4 k.p.c. w przewodzie rewizyjnym może być jedynie stan faktyczny, ustalony w wyrokach I i II instancji (§ 398 ust. 1 i § 513 k.p.c.). Na gołosłownych odmiennych twierdzeniach faktycznych wnoszącego rewizję przyczyna rewizyjna z § 503 pkt 4 k.p.c. opierać się nie może.

Nie może w końcu Sąd Najwyższy dopatrzeć zgoła żadnego błędu prawnego w przyznaniu powódce od pozwanego i oznaczenie na sumę 150 zł miesięcznych datków na utrzymanie, skoro według § 91 ABGB² mąż jest obowiązany dbać o przyzwoite utrzymanie swej żony stosownie do swojego majątku, za który się uważa te stałe pobory służbowe, a to bez względu na stosunki majątkowe i zarobkowe żony, oraz skoro według pisma wydziału finansowego Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Krakowie z 11 grudnia 1930 r., numer dziennika V/3/12912/30 uposażenie pozwanego netto mu wypłacone wynosi 560,61 zł miesięcznie, zaczem kwota 150 zł daleko jeszcze jest mniejsza od 2/5 części poborów, podlegających egzekucji dla roszczeń alimentacyjnych. Skoro żadna z przyczyn rewizyjnych nie zachodzi, musi rewizja oczywiście pozostać bez skutku.

Orzeczenie o kosztach rewizyjnych polega na §§ 41 i 50 k.p.c.

[Przywołane przepisy: § 41, 50, 503, 504, 371, 272, 275 k.p.c., § 91 ABGB]

² Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch für die gesammten deutschen Erbländer der Oesterreichischen Monarchie, Justizgesetzsammlung 1811 nr 946. Oficjalny tekst polski: *Powszechna księga ustaw cywilnych dla wszystkich krajów dziedzicznych niemieckich Monarchii Austriackiej*, Wiedeń 1811, cz. I-III.